

Studiehandledning

Ledarskap av grupper och team (7,5 hp)

PEGN16

Vårterminen 2025

Kursansvarig: Tobias Malm

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet

Institutionen för pedagogik
och didaktik

106 91 Stockholm

Besöksadress:

Frescativägen 54

www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)

Inledning

Kursen syftar till att utveckla studenternas förståelse av ledarskap i grupper och team. Kursen utgår särskilt ifrån teorier om förändrings- och påverkansprocesser, samt villkor för dessa. I kursen får studenterna analysera och reflektera i relation till dilemman i praktiska scenarier.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig

Tobias Malm (tobias.malm@edu.su.se)

Lärare

Tobias Malm (tobias.malm@edu.su.se)

Aron Schoug (aron.schoug@edu.su.se)

Kursadministration

Elin Backvall (elin.backvall@edu.su.se)

Universitetskonto och Athena

Lärplattformen Athena används i kursen för information kring uppgifter och eventuella schemaförändringar. Det är därför avgörande att alla studenter har användarnamn och lösenord för Athena innan kursstart. All löpande information kommer att publiceras under "Anslag" som återfinns genom att klicka på "Översikt" i menyraden. Vid behov av hjälp eller om problem uppstår med Athena kontaktas i första hand elin.backvall@edu.su.se.

Observera att all digital kommunikation med lärare och administration sker via e-post, ej via Athenas meddelandefunktion.

Kursens upplägg och innehåll

Kursen är upplagd som fyra moment av föreläsningar och seminarier:

- Moment 1: *Introduktion till grupper* (Föreläsning 1 och Seminarium 1)
- Moment 2: *Svårigheter och konflikter i grupper* (Föreläsning 2 och Seminarium 2)
- Moment 3: *Lärande och utveckling i grupper* (Föreläsning 3 och Seminarium 3)
- Moment 4: *Maktrelationer och ledarskap i grupper* (Föreläsning 4 och Seminarium 4)

Efter sista momentet färdigställer studenten kursens individuella skriftliga hemexaminationsuppgift och lämnar in. Examinationsuppgiften ges redan från kursstart och beskrivs närmare nedan. Grundtanken är att studenten arbetar löpande med idéer och formuleringar till sin examinationsuppgift med många möjligheter för ventilering och feedback från studenter och lärare genom kursens olika moment.

Varje moment baseras på ett seminarium till vilket studenten förbereder sig genom att läsa anvisad litteratur, ta del av tillhörande föreläsning samt göra en skriftlig uppgift som lämnas in innan respektive seminarietillfälle. Föreläsningarna fungerar som ett stöd för studenten i

sin läsning och förståelse av litteraturen. Läsanvisningar och uppgiftsinstruktioner finns upplagt som resurs invid respektive seminarieplanering på Athenasidan. Observera att seminarierna är obligatoriska tillfällen. Under avsnittet "Examination och betygsättning" nedan återfinns mer information kring hur eventuell frånvaro från dessa tillfällen hanteras.

Föreläsningarna ges för alla studenter medan seminarierna sker i mindre seminariegrupper. Vidare tillhör varje student en basgrupp om fyra studenter. I denna basgrupp sker diskussion och bearbetning av kurslitteratur samt löpande bollning och utvecklande av ett eget gruppscenario, som examinationsuppgiften ska baseras på. Det är klokt att fundera ut detta scenario i god tid och gärna att det är någorlunda bestämt vid kurssart. Basgrupperna sätts i möjligaste mån samman av studenterna själva via en val-av-grupp-funktion på Athena som kursavsvarg informerar om i samband med kursstart. Basgrupperna får ett basgruppsnummer och hålls intakta kursen igenom. Basgruppstillhörigheten avgör vilken seminariegrupp varje student tillhör. Detta kommer att framgå vid gruppvalet.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- redogöra för teori och begrepp med relevans för förändrings- och påverkansprocesser i grupper och team,
- analysera ett utmanande gruppscenario, samt
- reflektera kritiskt över ledarskap i grupper och team.

Examination och betygsättning

Kursens examination utgörs av individuell skriftlig hemexaminationsuppgift (instruktioner nedan) tillsammans med godkänd närvaro vid de obligatoriska seminarierna.

För ordinarie examinationstillfälle gäller att examinationsuppgiften skall vara inlämnad senast torsdag 24 april, kl. 23:59. Den student som med skriftligt intyg till studievägledare i god tid och av kursansvarig har beviljats förlängd skrivtid p.g.a. långvarig funktionsnedsättning har möjlighet att lämna in sin examinationsuppgift senast fredag 25 april, kl. 23:59. Vid omexamination gäller inlämning senast fredag 23 maj, kl. 23:59.

Alla seminarier är obligatoriska tillfällen. Godkänd närvaro innebär fysiskt deltagande samt att seminariets samtliga uppgifter är fullgjorda. Syftet med detta är att en väsentlig del av lärandet i kursen antas ske genom interaktioner med lärare och studiekamrater. Frånvaro från obligatoriskt tillfälle kan kompenseras **max två gånger**. Kompensation sker i form av en videoinspelning där studenten muntligt redovisar en kompletteringsuppgift. Detaljerade instruktioner kring kompletteringsuppgifterna publiceras på Athena efter varje obligatoriskt tillfälle. Kompletteringsuppgifter ska vara inlämnade i godkänt skick **senast en vecka** efter missat obligatoriskt tillfälle. För den student som har icke-kompenserad frånvaro vid kursens slut räknas kursen som icke-fullgjord och denne kommer inte att erhålla ett kursbetyg.

Stockholms universitet är en statlig myndighet och omfattas av principen om allmänna handlingars offentlighet. Skriv därför inga känsliga personuppgifter i dina inlämningar och tänk på att avidentifiera personer och organisationer i texterna du lämnar in. Inga inlämningar via lärplattformen Athena får innehålla namn eller personnummer (undantaget examensarbeten). Videoinlämningar raderas efter kursens slut.

Som student är det viktigt att du känner till vilka riktlinjer som gäller vid tentamen vid Stockholms universitet. Universitetet har en [central informationssida](#) som innehåller regler för salstentamen, information om IT-system och annat som är aktuellt vid tentamensskrivning. Klicka på länken för att ta del av informationen.

Hemexaminationsuppgift – instruktioner

Den individuella hemtentamen är skriftlig och bör vara ca 7 sidor (max 2800 ord, 1.5 radavstånd, Times New Roman, stl 12), exkl. framsida och referenslista. Filformat: .doc, .docx eller .pdf.

- Framsida – med titel, kurs och termin
- Innehållet:
 - Beskriver en verklig (anonymiserad) eller fiktiv formell grupp (3 – ca 20 medl) utifrån en särskilt problematisk konkret situation som har uppkommit/kan uppkomma i gruppen. Beskriver också kortfattat gruppens övergripande sammanhang, historik, vardagliga verksamhet och storlek – med referenser till grundläggande grupppsykologi (inledning, ca 2s),
 - beskriver och fördjupar med referenser några få egenvalda teoretiska begrepp hämtade från de teman om förändrings- och påverkansprocesser som presenteras under kursen (teori, ca 1s),
 - analyserar den utmanande grupsituationen utifrån de valda begreppen: presenterar för läsaren ett så rimligt sätt som möjligt som situationen kan förstås på enligt dig, med hjälp av begreppen och i teoretiska ordalag – var gärna kreativ med begreppen, bygg vidare på dem och ta ut svängarna! (analys, ca 2s), samt
 - diskuterar hur en formellt utsedd gruppleddare skulle kunna agera framöver i den analyserade gruppen, tydligt motiverat i relation till den analys som gjorts i avsnittet innan, och reflekterar över vad ledarens agerande skulle kunna få konsekvenser för gruppen, dess medlemmar och verksamhet. Refererar här till både grundläggande grupppsykologi, samt till teori om förändrings- och påverkansprocesser (diskussion, ca 2s).
- Referenslista

Referenshantering

I akademiska texter refererar man till den litteratur som används för att på detta sätt styrka sina argument. Det finns flera olika sätt att referera och på bibliotekets webbsida finns verktyg för hur refererande kan gå till. I kursens skriftliga uppgifter används referensstandarden APA 7. Instruktioner för hur referenserna görs i enlighet med APA 7 återfinns på denna länk: <https://kib.ki.se/skriva-referera/skriva-referenser-apa-vancouver/referensguider/referensguide-apa-7>
Här följer några allmänna tips att tänka särskilt på.

Att referera till monografier: En monografi är en bok som i sin helhet är skriven av en eller flera författare. I den löpande texten refererar man då till författaren/-na och årtal, t.ex. "Larsson och Löwstedt (2020) menar att...", eller t.ex. "...ett så kallat planeringsperspektiv (Larsson & Löwstedt, 2020)." I referenslistan (som alltid anges i alfabetisk ordning) skriver man då på en egen rad:

Larsson, P., & Löwstedt, J. (2020). *Strategier och förändringsmyter – Ett organiseringsperspektiv på skolutveckling och lärares arbete* (3 uppl.). Studentlitteratur.

Att referera till antologier: En antologi är en bok som är sammansatt av kapitel skrivna av olika författare. Här refererar man i löptexten till kapitelförfattaren/-na och årtal, t.ex. "Thunborg (2021) beskriver ett identitetsdilemma som ett..." alt. "...vilket liknar det som forskare har benämnt identitetsdilemma (Thunborg, 2021)." I referenslistan skriver man då t.ex. följande på en egen rad:

Thunborg, C. (2021). Formning av identiteter vid organisationsförändringar. I O. Granberg & J. Ohlsson (Red.), *Kollektivt lärande – I arbetslivet* (2 uppl.) (ss. 91–114). Studentlitteratur.

Att referera till artiklar: Då man refererar till vetenskapliga artiklar i tidskrifter, s.k. journals, är det artikelförfattaren/-na och årtal som anges i löptexten, t.ex. "Weick et al. (2005) visar hur sensemaking...", eller "...vilket visar hur organisering är tätt sammankopplat med sensemaking (Weick et al., 2005)". I detta fall ges också exempel på hur man i löptexten skriver om det är fler än två författare – "et al." (med flera). I referenslistan skriver man sedan på en egen rad:

Weick, K., Sutcliffe, K., & Obstfeld, D. (2005). Organizing and the process of sensemaking. *Organization Science*, 16(4), 409–421.

Ange direkta citat: Ett citat är att direkt skriva av en författares egna ord. Om man vill använda sig av direkta citat behöver man tydliggöra det i sin text. Detta görs genom citattecken eller genom att göra ett tydligt indrag om det är långt. Efter citatet anges referensen där man även inkluderar sida/-or som citatet återfinns på. Exempelvis: I ett organiseringsperspektiv läggs fokus "på den samordning av handlingar som sker i det vardagliga arbetet, snarare än på formella strukturer" (Schoug et al., 2022, s. 395), alt:

Organisationer betraktas ofta som stabila enheter, det vill säga som en slags objekt. Många forskare har dock ifrågasatt detta synsätt och menar istället att organisationer egentligen är mycket mer flytande och föränderliga än vad den formella bilden ger sken av, samt att man förstår dem bättre genom att betrakta dem som pågående *organiseringssprocesser*.

(Schoug et al., 2022, s. 397)

Betygsättning

Stockholms universitet använder en sjugradig betygsskala. A är det högsta godkända betyget och E är det lägsta. Underkända betyg är F och Fx. Betyget F innebär möjlighet till omexamination och betyget Fx komplettering (en gång inom en vecka). Studentens kursbetyg motsvaras av betyget på examinationsuppgiften givet att studenten har godkänd närvaro vid de obligatoriska seminarierna.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, så kallade självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enskilda meningar) och inte ange varifrån detta kommer.

Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1–6 månader. Information om Stockholms universitets

regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

Följande prestationer krävs för respektive betyg:

Studenten redogör för teori och begrepp med relevans för förändrings- och påverkansprocesser i grupper och team, analyserar ett utmanande gruppscenario, reflekterar kritiskt över ledarskap i grupper och team, använder referenser minst till kurslitteraturen, samt hanterar grundläggande formalia

på ett sätt som sammantaget är

A: Utmärkt, *korrekt* (förstått litteratur), *rimligt* (trovärdig analys) och *stringent* (sammanhängande)

B: Mycket bra, *i huvudsak korrekt*, *rimligt* och *stringent*

C: Bra, *korrekt*, *rimligt* och *stringent*, *med smärre brister*

D: Tillfredsställande, *korrekt*, *rimligt* och *stringent*, *med brister*

E: Tillräckligt, *korrekt* och *rimligt*, *med brister*

Fx: Otillräckligt, visar inte på de kvalitéer som motsvaras av kriterierna för ett godkänt betyg, men som genom en komplettering motsvarande en vecka bedöms kunna nå ett godkänt betyg

F: Helt otillräckligt, *varken korrekt eller rimligt*.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

Andersson, S. (2020). Hur kön och social makt görs i organisationer. I B.-I. Keisu (Red.), *Att arbeta för lika villkor. Ett genus- och maktperspektiv på arbete och organisation* (ss. 253–271). Studentlitteratur. (PDF tillgänglig på Athena).

Döös, M. (2004). Arbetsplatsens relationik: Om vardagens lärande och kompetens i relationer. *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, 10(2), 77–93. (Finns kostnadsfritt tillgänglig via universitetsbiblioteket).

Ely, R. J., & Thomas, D. A. (2001). Cultural Diversity at Work: The Effects of Diversity Perspectives on Work Group Processes and Outcomes. *Administrative science quarterly*, 46(2), 229–273. (Finns kostnadsfritt tillgänglig via universitetsbiblioteket).

Golden-Biddle, K., Rao, H. (1997). Breaches in the Boardroom: Organizational Identity and Conflicts of Commitment in a Nonprofit Organization. *Organization Science*, 8(6), 593–611. (Finns kostnadsfritt tillgänglig via universitetsbiblioteket).

Malm, T. (2020). *Konsten att hålla ihop – Om lärande och organisering i rockband*. Doktorsavhandling. Stockholms universitet. (valda delar, PDF tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1426069/FULLTEXT01.pdf>).

- Malm, T. (2022). Rockbands utmaningar och lärprocesser. I K. Asp & S. Leijonhufvud (Red.), *Rimdrottningar, folkmusiker och rockband. Om deltagandets och lärandets villkor i musiklivet* (ss. 71–96). Gidlunds förlag. (PDF tillgänglig på Athena).
- Ohlsson, J. (2021). Teamlärande. I O. Granberg & J. Ohlsson (Red.), *Kollektivt lärande – I arbetslivet* (2 uppl.) (ss. 33–53). Studentlitteratur. (PDF tillgänglig på Athena)
- Schoug, A. (2022). *Storskaligt kreativt samarbete: Organisering och kollektivt lärande i ett konst- och teaterprojekt*. Doktorsavhandling. Stockholms universitet. (valda delar, PDF tillgänglig: <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1634129/FULLTEXT01.pdf>).
- Shore, L. M., Randel, A. E., Chung, B. G., Dean, M. A., Ehrhart, K. H., & Singh, G. (2011). Inclusion and Diversity in Work Groups: A Review and Model for Future Research. *Journal of Management*, 37(4), 1262–1289. (Finns kostnadsfritt tillgänglig via universitetsbiblioteket).
- Svedberg, L. (2021). *Gruppsykologi. Om grupper, organisationer och ledarskap* (7 uppl.). Studentlitteratur.
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2023). *Dialogkompetens för utveckling i arbetsliv och samhälle* (5 uppl.). Studentlitteratur.

Aktuell litteraturlista görs även tillgänglig på kursens hemsida <https://www.su.se/utbildning> senast två månader innan kursstart.

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie- och språkverkstaden

Vid Studie- och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie- och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress

<https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få riktat pedagogiskt stöd. Exempel på stödsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om riktat pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet

<https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning>

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-postadressen studievagledare@edu.su.se. Observera att vid eventuella omtentor behöver du kontakta studievägledningen på nytt. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.